

Άρειος Πάγος 666/1974, Τμ. Β'

Πηγή: ΝοΒ 23/75 σελ. 279

Περίληψη: Εργάτης. - έννοια "εργατικού ατυχήματος". - εκδήλωση προϋπαρχούσης νόσου. - μ' όλα ταύτα εξακολούθησις απασχολήσεως εργαζομένου με αποτέλεσμα την περαιτέρω επιδείνωσις υγείας. - αντίθεσις προς χρηστά ήθη και υποχρέωσις εργοδότη να ρυθμίζη τα της εργασίας ώστε να προστατεύεται η υγεία και ζωή του εργαζομένου (ΑΚ 662). - ναυτικός εργαζόμενος πυρέσσων. - επιδείνωσις υγείας. - ατύχημα. - αναίρεσις δι' ανεπάρκειαν αιτιολογιών.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο κ. Κ. ΠΟΥΛΙΔΗΣ, αντιπρόεδρος

Εισηγητής ο κ. Κ. ΚΟΥΝΑΓΕΡΗΣ, αρεοπαγίτης

Δικηγόρος ο κ. Π. Κατράκης (αναιρεσίβλητος ερήμην)

Επειδή εκ των άρθρων 1, 2 και 3 του από 24 Ιουλίου 1920 β.δ. "περί κωδικοποίησης των νόμων περί ευθύνης προς αποζημίωσις εξ ατυχήματος εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων", σαφώς προκύπτει ότι η επιδείνωσις προϋπαρχούσης παθήσεως ή νοσηράς εν γένει καταστάσεως του εργαζομένου δεν συνιστά ατύχημα εκ βιαίου συμβάντος εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, όταν η επιδείνωσις αυτή είναι συνέπεια της εκτελέσεως της διά της συμβάσεως αναληφθείσης εργασίας υπό κανονικάς συνθήκας προσιδιαζούσας εις την φύσιν αυτής, άνευ της μεσολαβήσεως ετέρου τινός εξωτερικού, ξένου τουτέστι προς τον οργανισμόν του παθόντος, γεγονότος, και επομένως εν τη περιπτώσει ταύτη δεν γεννάται υποχρέωσις του κυρίου της επιχειρήσεως προς καταβολήν της κατά τας άνω διατάξεις αποζημιώσεως εις τον υποστάντα ολικήν ή μερικήν, πρόσκαιρον ή διαρκή, ανικανότητα προς εργασίαν εργάτην ή υπάλληλον. Αντιθέτως όμως υφίστανται οι όροι του βιαίου συμβάντος, όταν μετά την εκδήλωσιν της προϋπαρχούσης νόσου εξηκολούθησεν η αυτή ως και πρότερον υπό κανονικάς συνθήκας απασχολήσεως του εργαζομένου με αποτέλεσμα την περαιτέρω επιδείνωσιν της καταστάσεως της ήδη κλονισθείσης υγείας του, εφ' όσον η τοιαύτη εξακολούθησις, εν όψει της εξασθενήσεως των δυνάμεών του, του είδους της παρασχετέας εργασίας και των συμπαρομαρτουσών περιστάσεων, δεν επετρέπετο να αξιωθή από αυτόν, ως μη σύμφωνος προς την καλήν πίστιν και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη (ΑΚ 288) και την υποχρέωσιν του εργοδότη όπως ρυθμίζη τα της εργασίας κατά τρόπον ώστε να προστατεύεται η υγεία και η ζωή του εργαζομένου (ΑΚ 662), διότι αι αυτά συνθήκαι εκτελέσεως της εργασίας, αι οποία ήσαν πρότερον κανονικάι, προσλαμβάνουσι, μετά τον εκδήλωθέντα κλονισμόν της υγιεινής καταστάσεως του εργαζομένου, τον χαρακτήρα τωσ ασυνήθων και εξαιρετικών.

Επειδή, ως δείκνυται εκ της προσβαλλομένης αποφάσεώς του, το Εφετείον εδέξατο εκ του πράγματος ότι, κατόπιν συμβάσεως ναυτολογήσεως συναφθείσης μεταξύ των διαδίκων, ο αναιρεσίβλητος ανέλαβεν υπηρεσίαν την 26.1.1970 ως Γ' μηχανικός του φορτηγού πλοίου της αναιρεσίβλητου "Σκίνος" ότι κατά την διάρκειαν της εργασίας του κατελήφθη υπό δυσπνοίας, βηχός και πυρετού, αποσταλείς κατά την εις Χιούστον προσέγγισιν του πλοίου εις ιατρών και τυχών φαρμακευτικής αγωγής, ότι παρά ταύτα η κατάστασις της υγείας του έβαινε συνεχώς επί τα χείρω και ο πυρετός του ανήλθεν εις τους 40 βαθμούς, δι' ο και εισήχθη εις νοσοκομείον επί επταήμερον εις Αγ. Δομνίκον, συνεχιζομένης όμως της ασθενείας του και ένεκα ταύτης απελύθη την 8.5.1970 εις Χιούστον και παλιννοσθηθείς εισήχθη εις την εν Αθήναις κλινικήν "Άγιος Σπυρίδων" από 26.5.1970 μέχρις 29.6.1970 και μετά ταύτα εις το Νοσηλευτικόν Ίδρυμα Εργατών Θαλάσσης από 6.7.1970 μέχρις 25.7.1970, νοσηλευθείς εκ πνευμονικού εμφυσήματος και ασθματικής βρογχίτιδος επί εδάφους παλαιών ινώδους φυματώσεως ίδια της αριστεράς κορυφής, ότι εξελθών του θεραπευτηρίου εν βελτιώσει ενοσηλεύθη οικίω προς αποθεραπείαν επί δίμηνον περίπου, και τέλος ότι δεν απεδείχθη ότι η ως άνω νόσος του αναιρεσίοντος προεκλήθη εξ εκτάκτου και αιφνιδίας επενεργείας εξωτερικού αιτίου εμφανισθέντος εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, ήτοι της επικληθείσης παραχωρήσεως αυτώ ακαταλλήλου θαλάμου, ή εντός του οποίου θερμοκρασία, ευρισκομένου άνωθεν των λεβήτων, ανήρχετο εις 40 βαθμούς, ου ένεκα ο αναιρεσίον, υποβαλλόμενος ως ισχυρίσθη, εις αποτόμους εναλλαγάς θερμοκρασίας κατά την έξοδον εκ του θαλάμου εις το ψυχρόν εξωτερικόν περιβάλλον, υπέστη ψύξιν του στήθους, διότι ο θάλαμος του, υπερκείμενος του μηχανοστασίου του πλοίου, ήτο κατάλληλος προς ύπνον και εφωδιασμένος με αερισμόν και θέρμανσιν αναλόγως των κλιμάκων, τα οποία συναντά το πλοίον, η δ' εν αυτώ θερμοκρασία εκυμαίνετο μεταξύ 27 και 28 βαθμών Κελσίου, ουδέ απεδείχθη ότι ο αναιρεσίον κατέστη ολικώς ή μερικώς ανίκανος προς εργασίαν. Ταύτα δεχθέν το Εφετείον και καταλήξαν εις την παραδοχήν της εφέσεως της αναιρεσίβλητου και την απόρριψιν της πρωτοδίκως δεκτής γενομένης αγωγής, απεστέρησε την απόφασίν του νομίμου βάσεως, διαλαβόν εν αυτή ανεπαρκείς και αντιφατικές αιτιολογίας επί ζητημάτων

ασκούντων ουσιώδη επιρροήν εις την έκβασιν της δίκης, ου ένεκα καθίσταται ανέφικτος ο έλεγχος της ορθής υπαγωγής του πραγματικού της υποθέσεως εις τους εν τη προηγουμένη σκέψει κανόνες ουσιαστικού δικαίου, και δη: α) ανεπαρκείς μεν διότι περιορίζεται εις την απόκρουσιν του ισχυρισμού του αναιρεσειόντος ότι αιτία εκδηλώσεως της ασθενείας του υπήρξεν η παραχώρησις αυτώ υπερθερμαινομένου θαλάμου και η εντεύθεν ψύξις του στήθους του, χωρίς, ουδόλως να αναφέρει εάν μετά την εκδήλωσιν της νόσου, συνισταμένην εις τα φαινόμενα της δυσπνοίας, βηχός και υψηλού πυρετού μέχρι 40 βαθμών, παραταθείσαν δε μέχρι της ένεκα ταύτης απολύσεώς του, εξηκολούθησεν ο αναιρεσειών να εκτελή τα καθήκοντα του τρίτου μηχανικού ή απησχολήθη εις άλλην τινά ελαφροτέραν υπηρεσίαν και ποίαν, ούτε εάν εκ της τοιαύτης τυχόν απασχολήσεώς του επεδεινώθη η κατάστασις της υγείας του. β) αντιφατικός δε διότι ενώ αρχικώς εδέχθη ότι ο αναιρεσειών μετά την απόλυσίν του ενοσηλεύθη επί μήνας εις νοσοκομεία και κατ' οίκον, όπερ έχει την πρόδηλον έννοιαν ότι ούτος κατά το χρονικόν τούτο διάστημα ετέλει εν αδυναμία εκτελέσεως οιασδήποτε εργασίας, εξήνεγκε μετά ταύτα την κρίσιν ότι δεν απεδείχθη ολική ή μερική ανικανότης αυτού προς εργασίαν. Όθεν αναιρετέα η απόφασις κατά το άρθρον 559 § 19 Κ.Πολ.Δ. και τους περί τούτου βασίμους 1ον και 3ον λόγους αναιρέσεως. (Αναιρείται η Εφ. Αθ. 6200/1972)(1)

(1) Η ανωτέρω απόφασις συμπορεύεται προς την σημειωθείσαν ανάλογον διεύρυνσιν της εννοίας του εργατικού ατυχήματος διά της προσφάτου Α.Π. 649/1974 και της υπ' αυτήν σημειωθείσης Σ.Ε. 728/1974 ΝοΒ 22.716